

XII. KÖNYVTÁR ÉS PROPAGANDA, PÁLYÁZATOK ÉS TÁMOGATÁSOK

Könyvtár és propaganda

Március 19-én hagyományainkhoz híven Szirákon megkoszorúztuk a könyvtár-alapító gróf Teleki József, az Akadémia első elnökének emléktábláját.

Örömmel értesültünk, hogy a sziráki általános iskola október 24-én felvette Teleki József nevét.

Egyéni látogatóként a világ minden tájáról érkeztek neves kutatók, könyvtári szakemberek. A Cseh Könyvtáros Egyesület elnökének vezetésével cseh könyvtáros delegáció járt könyvtárunkban. Néhány jelentős kiadó képviselője is tette tiszteletét mint pl. a K.G. Saur, a Coutts, a Blackwell, a Harrassowitz és az OVID Technologies GmbH.

A Könyvtár számos **szakmai csoportot** is fogadott, többek között a Magyar Könyvtárosok Egyesülete XXXIV. vándorgyűlésén résztvevők egy csoportját, a balassagyarmati Madách Imre Városi Könyvtár munkatársait, a Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Tanárképző Főiskolai Kar Könyvtártudományi Tanszékének hallgatóit, a CEU hallgatóit, valamint Dr. Ferenczy Endréné vezetésével az ELTE negyedéves könyvtárszakos hallgatói **kihelyezett szeminárium** keretében ismerkedtek meg az MTA Könyvtára történetével, jelenlegi helyzetével és az egyes osztályok munkájával.

Májusban az év kiemelkedő eseményeként került sor az Akadémián a Keleti Gyűjtemény rendezésében a **Stein Aurél Emlékkülés**re hazai és külföldi előadókkal. Az ülésen elnökölt és előadást tartott Wojtilla Gyula professzor, az MTA Orientalisztikai Bizottságának elnöke, az ülés bevezető előadását Harmatta János akadémikus tartotta. Az Emlékküléshez kapcsolódóan **Stein Aurél Emlékkiállítás** nyílt az MTAK Vasarely-termében, melyet Meskó Attila, az MTA főtitkárhelyettese nyitott meg. Ebből az alkalomból Stein Aurél szülőházának helyén lévő emléktáblán koszorút helyeztek el az emlékkülés résztvevői.

Az év során két kiállítást rendezett a Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteménye: júliusban Bolyai János születésének 200. évfordulója alkalmából és a nemzetközi konferenciához kapcsolódóan nagy sikerű **Bolyai-kiállítást** az Akadémián, valamint novemberben a Kossuth-év alkalmából **Kossuth-kiállítást** „*törvény határi közt élni jusaimmal, s önkéjnek nem hódolni...*” címmel a Vasarely-teremben, melyet Gergely András történészprofesszor nyitott meg.

A Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteménye kiemelkedő módon segítette más intézmények munkáját kiállításokhoz való **anyagkölcsonzéssel**. Ebből néhány példa:

- Collegium Hungaricum, Berlin (*Baukunst-mitteleuropäisch*(Ödön Lechner – Friedrich August Stüler) kiállításra az Akadémia palotájának tervrajzaiból;
- Goethe- und Schiller-Archiv, Weimar (*Beethoven's Wort den Jüngern recht zu deuten*) Liszt kézirat;

- Biblioteca Estense, Modena (*Nel segno del corvo*) a Ludovicus Carbo kódex;
- Iris & Gerald Cantor Center for Visual Arts at Stanford University, USA (*Time Stands Still: Muybridge and the Instantaneous Photography Movement*) kiállításra két nagyméretű Székely Bertalan mozgástanulmány (a kiállítást továbbviszik majd Clevelandbe);
- Országos Széchényi Könyvtárnak (*Uralkodók és Corvinák*) jubileumi kiállításra két Corvina kódex, ill. lapok;
- Magyar Nemzeti Galériának (*Jankovich Miklós műgyűjtő*) kiállításra a Csoma-kódex és Jankovich Miklós RMK-könyvei kéziratos katalógusának egy kötete;
- Ernst Múzeumnak (*Egy gyűjtő és gyűjteménye: Ernst Lajos és az Ernst Múzeum*) Engel Mór és Mandello Henrik: Négyes portréja;
- Petőfi Irodalmi Múzeumnak (*Bizonytalan helyeken búdosunk*) Szenci Molnár Albert kiállításra az ő levelei és versei kézirata;
- Petőfi Irodalmi Múzeumnak (*Költő hazudj, de rajt' ne fogjanak*) Arany János kéziratok;
- Petőfi Irodalmi Múzeumnak (*Vajda János emlékkiállítás*) Vajda kézirat;
- Magyar Mezőgazdasági Múzeumnak (*Kossuth és az agrárium*) Kossuth-anyagok;
- Székesfehérvár, Városi Képtár–Deák Gyűjtemény (*Három a tánc!*) egy akvarell;
- Székesfehérvár, Fejérmegyei Múzeum (*Vajda János emlékkiállítás*) Vajda kézirat;
- Szirák, Teleki József Általános Iskolának Telekivel kapcsolatos kéziratmásolatok;
- Szombathely, Bolyai Gimnáziumnak kiállításra Bolyai kéziratmásolatok;
- Salgótarján, Bolyai Gimnáziumnak kiállításra Bolyai kéziratmásolatok.

1. A Könyvtárral vagy munkatársaival kapcsolatban megjelent kiadványok, cikkek, tudósítások

1.1 Könyvek

- Oláh-Gál Róbert: Bolyai János és Kolozsvár.
In: 200 éve született Bolyai János. Kolozsvár, Babes-Bolyai Tudományegyetem, Matematika és Informatika Kar - Farkas Gyula Egyesület a Matematikáért és Informatikáért, 2002. pp.31-36.; angolul: pp.148-153. [*A Kézirattár anyagának felhasználásával*];
- Ács Tibor: Bolyai János hadmérnöki és tiszti pályája.
In: Bolyai Emlékkönyv. Kolozsvár, Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság, 2002. pp.42-71. [*A Kézirattár és a Mikrofilmtár anyagának felhasználásával*].

1.2 Folyóiratok

- Csáky S. Piroska könyvismertetése a Könyvtárosok kézikönyve Szerk. Horváth Tibor, Papp István c. mű 1-3. köteteiről [benne a 4. fejezetről: *Murányi Lajos: A bibliográfiától az adatbázisig*].
- = Hungarológiai Közlemények. A Magyar Tanszék folyóirata. (Újvidék), 33. (Úf.7.) 2001. 3. pp. 138-157.;
- Tarján Tamás: Élő testamentumok. – félcédulái. [*Vers és valóság c. kötetről, Horányi Károly közreműködésével*]
- = Könyvhét, 6.évf. 2002(febr.7.) 3.sz. p.15.;
- Benediktsson Dániel könyvismertetése a Könyvtárosok kézikönyve 2.köt. Feltárás és visszakeresés. Szerk. Horváth Tibor, Papp István c. kötetről [benne a 4. fejezetről: *Murányi Lajos: A bibliográfiától az adatbázisig*].
- = Könyvtári Figyelő, 11. (47.) 2001.4. pp.709-715.;
- Stein Aurél kiállítás.
- = Könyvtári Levelező/lap, 14. 2002. 5.sz. pp.26-27.;
- Gyarapodás adófelajánlásból.
- = Könyvtári Levelező/lap, 14. 2002. 9. p.15.
- [*Bernáth Aurél kéziratos hagyatékáról*];
- Steinmann Judith: 16. századi zürichi könyvkötések a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárában.
- = Magyar Könyvszemle, 118. 2002. 3. pp.225-248.;
- Prékopa András: Bolyai János-Emlékkonferencia az Akadémián.
- = Magyar Tudomány, 47. 2002. 12. pp.1649-1655.
- [*benne a Kézirattár kiállításának méltatása*];
- F.Tóth Tibor - Tasnádi Edit: Beszélgetés Gökcin Yalcinnal, a török Kulturális Minisztérium Könyvtári Főigazgatóságának vezetőjével.
- = Török Füzetek, 10. 2002. 2. pp. 1-4.
- [*benne a Keleti Gyűjteményről*];
- Árvayné Kucsera Judit: Barátság porból a csillagokig.
- = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 49. 2002. 6-7. sz. pp.276-280.
- [Bay Zoltán és Szabó Lőrinc levelezéséről. Megjegyzés: *A dokumentumok a MTA Könyvtárának kézirattárában találhatóak. Köszönet illeti a kézirattár munkatársait segítségükért.*]

1.3 Napilap

- Az esőzések országszerte folytatódnak ma is.
- = Metro, 5. 2002.(augusztus 13.)

1.4 Internet-források

- Stein Aurél kéziratai, fotói angol nyelvű katalógusban.
- = hiros.index, 2002. május 16.;
- Az MTA Könyvtárába is betört a víz.
- = Origo, 2002. augusztus 12.;
- Beázások, vízkárok Budapesten.

- = index, 2002. augusztus 12.;
- Eső utáni kárelhárítás Budapesten.
- = MTI Hírek, 2002. augusztus 12.;
- Kossuth-kiállítás nyílik az MTA Könyvtárában.
- = gondola, 2002. október 31.

2. TV és rádióadások

- *Január 15.* MTV – Betűvető c. műsorában összeállítás a Keleti Gyűjteményről;
- *Január 23.* Kossuth Rádió - Irodalmi Újság c. műsorában interjú Horányi Károllyal a Kodolányi János kötet kapcsán a Petőfi Irodalmi Múzeumban rendezett könyvbemutató alkalmából;
- *Március 4.* MTV - Betűvető c. műsorában interjú Horányi Károllyal a Kodolányi János kötet kapcsán;
- *Március 15.* MTV -én levetítette a Kézirattárról és a Keleti Gyűjteményről készült video-filmet;
- *Április 9.* Miskolci Körzeti Rádió interjú Horányi Károllyal a Kodolányi János kötet kapcsán;

A Stein Aurél Emlékezés és Kiállítás alkalmából:

- *Május 12.* Kossuth Rádió – Szonda c. műsorában interjú Apor Évával; megismételve *május 13-án*;
- *Május 14.* Duna TV – Híradó
- *Május 14.* Hungary Today. Interjú Apor Évával;
- *Május 15.* Kossuth Rádió - Reggeli krónikában beszélgetés Harmatta János professzorral és Lilla Russel-Smith asszonnyal;
- *Május 17.* Petőfi Rádió – Gordius plussz c. műsorában hosszabb beszélgetés Apor Évával.

A Bolyai- kiállításról

- *Július 7.* Kossuth Rádió - Múzsák kertje c. műsorában Mázi Béla nyilatkozott;
- *Július 11.* Petőfi Rádió Gordiusz plusz c. műsorának Mázi Béla nyilatkozott;
- *Július 20.* Duna TV Heuréka c. műsorában szereplő Bolyai-filmjéhez az MTAK Bolyai-gyűjteményével kapcsolatban Mázi Béla szakmai tanácsokat adott;
- A MTA SZTAKI videofelvételt készített a Bolyai-kiállításról, ebben Horányi Károllyal „tárlatvezetőként” működtek közre;
- *Július 13.* M2 - Aranyfüst c. műsora ismertette Könyvtárunk Kossuth-kiállítását. A műsorban a kiállítást megnyitó Gergely András professzor mellett Mázi Béla is szerepelt.
- *November 15.* M2 – Záróra c. műsorában Babus Antal vett részt a beszélgetésben Illyés Gyuláról;
- *November 26.* M2 – Záróra c. műsorában Babus Antal vett részt a beszélgetésben Fülep Lajosról.

Pályázatok és támogatások

A 2002-ben benyújtott sikeres pályázatainkat foglaljuk össze az alábbiakban:

NKÖM

- az „Olvasás Éve” keretében digitalizálásra	1 000 eFt;
- ODR gyarapításra és számítógépvásárlásra	5 260 eFt;
- restaurálásra	1 000 eFt;
- Kossuth-kiállításra	200 eFt

NKA

- Külföldi könyvek retrospektív konverziója az online katalógus bővítése céljából	1 500 eFt;
- Stein Aurél Emlékülés költségeire	450 eFt;
- 1850 előtti könyvek száraz és nedves tisztítása, preventív állományvédelem	693 eFt;
- török ősnyomtatványok restaurálására	490 eFt

OTKA

- Periodical Contents Index és Literature Online adatbázisok	17 852 eFt;
--	-------------

IKB

- informatikai eszközökre	15 000 eFt
---------------------------	------------

Összesen **43 445 eFt**

OTKA egyéni pályázat

- Apor Éva a Stein anyag feldolgozására	870 eFt
---	---------